

OTÁZKY PSY2 – Interpersonální komunikace

(semináře – PhDr. Věra Strnadová, Ph.D.)

I. Komunikační proces

1. Jaký je rozdíl mezi sofistikou a eristikou?
2. Co znamená obsahový a vztahový aspekt komunikace?
3. V čem se liší vnitřní a vnější kontext?
4. S čím souvisí historie a perspektiva komunikace?
5. Definuj pojmy komunikace, sociální interakce a sociální komunikace.
6. Vyjmenuj základní funkce komunikace.
7. Jaké jsou součásti komunikačního procesu?
8. Které znáš druhy komunikace?
9. Co je podstatou teorií komunikace – E. Berne (struktura ega – role dítěte, dospělého a rodiče při komunikaci), P. Watzlawick (úloha kontextu), C. G. Rogers (význam facilitace), TCI (tematicky centralizovaný interakční systém – pravidla úspěšnosti)?

II. Sociální percepce

1. Vysvětli pojem sociální percepce a tzv. „efekt primarity“.
2. Co vyjadřují schémata, selektivnost vjemů a přisuzování příčin?
3. Jak ovlivňuje přitažlivost vztahy mezi lidmi?
4. Kdy využíváme řízení dojmu?
5. Co je podstatou důvěryhodnosti?
6. Na čem jsou založeny stereotypy?
7. Jaké komponenty má postoj a které znáš druhy a příklady postojů?
8. Popiš dvě základní chyby ve vnímání – haló efekt a projekci.

III. Naslouchání

1. Vysvětli proces naslouchání.
2. Význam selektivního filtru při naslouchání.
3. Co znamená oscilace pozornosti?
4. Typy postojů k naslouchání.
5. Základní způsoby naslouchání – aktivní, empatické, pro pobavení, pro informace, kritické.

IV. Verbální a neverbální komunikace

1. Čemu věnujeme při prvním dojmu pozornost nejvíce – řečovému obsahu, vzhledu nebo hlasu člověka?
2. Co je podstatou dvojné vazby při komunikaci?
3. Základní prvky verbální komunikace – denotace, konotace, jazykové prostředí, jazykový styl, dialekt, paralingvistické aspekty.

4. Základní prvky neverbální komunikace – mimika, gestika, posturologie, kinezika, pohledy, proxemika, teritorium, haptika, chronemika, neurovegetativní reakce, rekvizitové prostředky, prostředí, sdělování činy.
5. Interní a externí typy bariér v komunikaci.

V. Rétorické minimum

1. Definice rétoriky.
2. Co znamená vnější a vnitřní technika projevu?
3. Vyjmenuj zásady mluveného projevu.
4. Jaké jsou prostředky nepřímého ovlivnění posluchače?
5. Které postupy otevírají cestu k vnitřnímu porozumění?
6. Charakterizuj čtyři kategorie image – osobní, ostatními vnímaná, získaná a image, kterou vyžadují posluchači.
7. Jaké jsou zásady přípravy na vystoupení před publikem?
8. Čím se zabývá etiketa?
9. O čem hovoří zákon společenské významnosti?
10. Definuj pojmy taktnost, respekt k sobě i druhým, estetičnost a artikulace.

VI. Sebe prezentace

1. Vysvětli základní prvky sebe prezentace - držení těla, postava, dobrá tělesná kondice, svalové napětí a výraz obličeje, sebeúcta a styl oblékání.
2. Popiš pět podmínek k přípravě prezentace – rozhodnutí o účelu prezentace, promyšlení tématu a vhodnost pro posluchače, sbírání podkladů, posouzení psychologické stránky prezentace, nácvik prezentace.
3. Které postupy jsou nutné ke správnému provedení projevu?
4. V čem se liší projev informační a přesvědčovací?
5. Co je obsahem jednotlivých postupů prezentačního devatera - kontrola vzhledu, postoj a vzdálenost, vědomé dýchání, zpětná vazba, cílený pohyb a gestika rukou, pomůcky, stylistická působnost, artikulace, hlasové ovlivnění?

VII. Komunikace ve skupině

1. Uveď na konkrétním příkladu čtyři fáze procesu vytváření skupiny (formování, krystalizace, vytváření skupinových norem a aktivní práce skupiny).
2. Čeho se týkají tři druhy potřeb, které ovlivňují skupinový vývoj (individuální, skupinové a úkolové)?
3. Které jsou typy struktury skupiny?
4. Charakterizuj roli vůdce ve skupině.
5. Co znamenají pojmy skupinová dynamika, koheze a kreativita?
6. V čem se liší vertikální a horizontální konflikt?
7. Jak probíhá konvergentní a divergentní přístup k řešení konfliktu?
8. S kterými druhy týmů se můžeme setkat?
9. Co vyjadřuje role funkční a týmová?
10. Urči vlastnosti, které jsou nejvhodnější pro týmovou spolupráci.

VIII. Kritické formy komunikace a poruchy v komunikaci

1. Při jakých situacích nastávají problémy v komunikaci?
2. V čem se liší krizové situace v rodině a na pracovišti?
3. Jaký postoj často vyvolává u podřízeného zaměstnance kritika?
4. Který pozitivní aspekt může přinést konflikt?
5. Popiš čtyři kroky k řešení problému.
6. Uveď příklad diskriminace na pracovišti.
7. Vysvětli pojem harassment na příkladu.
8. S jakými způsoby mobbingu se můžeme setkat v zaměstnání?
9. Které jsou základní znaky chování u hysterické osobnosti?
10. Pokus se charakterizovat následující poruchy v komunikaci – nutkavá, fobická, depresivní, paranoidní a narcistická.

IX. Zdravá komunikace

1. V čem se liší zdravá a nezdravá komunikace?
2. Co znamená schopnost přizpůsobit se v kognitivní rovině?
3. Jak probíhá reciprocita v komunikaci?
4. Vysvětli pravidlo „Třikrát ne“ v komunikaci.
5. Proč je důležité dodržet perspektivu a konzistenci v komunikaci?
6. Čím se zabývá obor psychoneuroimunologie?
7. Jaký vliv mají negativní a pozitivní emoce na naše zdraví?
8. Které jsou hlavní zásady psychohygieny?

X. Nejdůležitější aspekty v manažerské komunikaci

1. Vysvětli pojem hierarchie ve skupině.
2. Proč musí mít manažer znalosti z psychologie?
3. Jaká distance je vhodná při řízení lidí?
4. V čem se liší egocentrický a allocentrický jedinec?
5. Co znamená flexibilní styl jednání?
6. Které faktory mohou narušit řízení?
7. K čemu slouží asertivita v manažerské komunikaci?
8. Co je typické pro informování, přikazování a přesvědčování?
9. V čem tkví manažerská motivace?
10. Proč je důležitá kontrola?
11. Které jsou zásady správné kritiky?
12. Co může být neuralgickým bodem v komunikaci?
13. Jaké jsou cíle organizování a rozhodování?

XI. Mediální komunikace

1. Vysvětli pojem masmédiá.
2. V čem se liší komunikace masová a komunikace mediální?
3. Co je podstatou procesu mediace?

4. Uved' příklad na gatekeeping.
5. Co je podmínkou důvěryhodnosti?
6. Ke komu můžeme prožívat parasociální vztah?
7. Jaké společenské funkce mají média?
8. V čem spočívá digitalizace?
9. Které postupy využívá dynamický dokument?
10. V jakém oboru se nejčastěji využívá umělá inteligence?

XII. Interkulturní komunikace

1. Které společenské procesy ovlivňuje globalizace?
2. V čem spočívá užší a širší pojetí kultury?
3. Jaký je rozdíl mezi akulturací a asimilací?
4. Popiš tři základní rasy.
5. Čím se odlišují přístupy kulturního relativismu a etnocentrismu?
6. Co je podstatou lingvokultury?
7. Jaký je rozdíl v pojetí kulturní dimenze a kulturního povědomí?